Категорія справи № **264/1297/17: Цивільні справи; Позовне провадження; Інші справи позовного провадження.**
Надіслано судом: **12.10.2017.** Зареєстровано: **13.10.2017.** Оприлюднено: **18.10.2017.**
Дата набрання законної сили: **11.10.2017**

22-ц/775/667/2017(м)

264/1297/17

Головуючий у 1 інстанції Іванченко А.М.

Суддя-доповідач ОСОБА_1

Категорія 59

У Х В А Л А

І м е н е м У к р а ї н и

11 жовтня 2017 року колегія суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Донецької області в складі:

головуючого Попової С.А.,

суддів Баркова В.М., Мироненко І.П.,

за участю секретаря Герасимової Г.Є.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні у місті Маріуполі цивільну справу за клопотанням Акціонерного товариства «Лебединський ГЗК» про визнання рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгівельно-промисловій палаті Російської Федерації про стягнення боргу та договірної неустойки за договором постачання з Публічного акціонерного товариства «Маріупольський металургійний комбінат імені ОСОБА_2» та надання дозволу на примусове виконання рішення, за апеляційною скаргою Акціонерного товариства «Лебединський ГЗК» на ухвалу Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області від 06 липня 2017 року,

В С Т А Н О В И Л А:

У березні 2017 року АТ «Лебединський ГЗК» звернувся до суду із клопотанням про визнання рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгівельно-промислові палаті Російської Федерації від 17.03.2014р. про стягнення з ПАТ «ММК ім. Ілліча» на користь АТ «Лебединський ГЗК» 36765,49 доларів США договірної неустойки та 618,87 доларів США відшкодування витрат по сплаті арбітражного збору, в якому також просив надати дозвіл на примусове виконання цього рішення. В обгрунтування клопотання стягувач зазначав невиконання боржником чинного рішення арбітражу в добровільному порядку.

Ухвалою Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області від 06.07.2017р. клопотання АТ «Лебединський ГЗК» про визнання рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгівельно-промисловій палаті Російської Федерації про стягнення з ПАТ «ММК ім. Ілліча» договірної неустойки і витрат по сплаті арбітражного збору за договором постачання, укладеним між стягувачем і боржником, та надання дозволу на примусове виконання рішення залишено без розгляду і повернуто клопотання заявнику на підставі ч. 4 ст. 394 ЦПК України.

В апеляційній скарзі АТ «Лебединський ГЗК», посилаючись на порушення норм матеріального і процесуального права, просив ухвалу скасувати та задовольнити клопотання.

Заслухавши суддю-доповідача, пояснення представника ПАТ «ММК ім. Ілліча» - ОСОБА_3 і ОСОБА_4, які заперечували проти скарги, розглянувши справу відповідно до ч. 2 ст. 305 ЦПК України у відсутність повідомленого про дату і час розгляду справи представника АТ «Лебединський ГЗК», сповіщеного через сайт «Судова влада» і шляхом направлення судового повідомлення на адресу електронної пошти заявника (а.с. 208, 210), дослідивши матеріали справи та обговоривши доводи скарги, колегія суддів вважає, що апеляційна скарга підлягає відхиленню, з наступних підстав.

Залишаючи позов без розгляду, суд першої інстанції врахував, що спрямоване суду клопотання стягувача про визнання й виконання рішення міжнародного арбітражу було направлено до суду без виконавчого документа, обовязкового для долучення згідно із вимогами міжнародних угод, ратифікованих Україною, в тому числі Київської Угоди 1992р. Враховуючи неможливість розгляду клопотання по суті за відсутності цього необхідного документу, суд керуючись вимогами ч. 4 ст. 394 ЦПК України, прийняв процесуальне рішення про залишення клопотання АТ «Лебединський ГЗК» без розгляду і повернення його заявнику.

З такими висновками суду не можна не погодитись, з огляду на наступне.

За статтею 390 ЦПК України рішення іноземного суду (суду іноземної держави; інших компетентних органів іноземних держав, до компетенції яких належить розгляд цивільних чи господарських справ; іноземних чи міжнародних арбітражів) визнаються та виконуються в Україні, якщо їх визнання та виконання передбачено міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або за принципом взаємності.

Згідно зі ст. 394 ЦПК України клопотання про визнання та виконання іноземного арбітражного рішення подається в письмовій формі і має містити:

1) найменування особи, що подає клопотання, зазначення її місце знаходження;

2) найменування боржника, зазначення його місцезнаходження чи місцезнаходження його майна в Україні;

3) мотиви подання клопотання.

До клопотання про надання дозволу на примусове виконання арбітражного рішення додаються документи, передбачені міжнародними договорами, згода на обовязковість яких надана Верховною Радою України.

Згідно зі ст. 9 Конституції України міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, входять до національного законодавства України. Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про арбітраж, то застосовуються правила міжнародного договору.

Розяснення з приводу застосування судами нормативно-правових актів, що регулюють розвязання спорів даної категорії, викладені в постанові Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 року N 12 «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України».

Як розяснено в п. 3 цієї постанови N 12, суди повинні з'ясовувати наявність міжнародних договорів про взаємне надання правової допомоги між Україною і державою, про визнання й виконання рішення суду чи арбітражу якої надійшло клопотання.

Кожна Договірна Держава, як це обумовлено ст. III Нью-Йоркської Конвенції визнає арбітражні рішення як обов'язкові і виконує їх відповідно до процесуальних норм тієї території, де проситься визнання і приведення у виконання цих рішень.

В сенсі виниклого питання з визнання акту міжнародного комерційного арбітражу при Торгово-промисловій палаті РФ (щодо господарської діяльності) обовязковим для виконання на території України, належними правовими актами регулятивного характеру є, зокрема, такі міжнародні договори, до яких приєдналась Україна:

- Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних зі здійсненням господарської діяльності, підписана урядами держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав у м. Києві 20 березня 1992р. (далі - київська Угода). До учасниць даної Угоди належать республіки Білорусь, Вірменія, Таджикистан, Казахстан, Туркменистан, Узбекистан, Киргизька Республіка, Російська Федерація та Україна;

- Конвенція про визнання й виконання іноземних арбітражних рішень, укладена у м.Нью-Йорку в 1958р. (далі - нью-йоркська Конвенція).

За змістом п. 7 вищевказаної постанови Пленуму Верховного Суду України № 12: при вирішенні питання про прийняття до розгляду клопотання про визнання й виконання рішення іноземного суду (арбітражу) судам відповідно до вимог ст.137 ЦПК необхідно перевіряти, чи відповідають їх форма та зміст і додані до них документи вимогам певного міжнародного договору та Указу. Таке клопотання повинно мати письмову форму і містити:

а) найменування стягувача, а також його представника (якщо клопотання подається останнім), вказівку про місце їх проживання, а якщо стягувач є юридичною особою, - про її місцезнаходження;

б) найменування боржника і вказівку про місце його проживання, а якщо він є юридичною особою, - про її місцезнаходження (місцезнаходження майна боржника на території України, якщо місцем його проживання чи перебування не є Україна);

в) прохання стягувача про дозвіл на примусове виконання, а в тому разі, коли раніше рішення вже виконувалось, - вказівку на те, в якій частині або з якого часу потрібне його виконання.

До клопотання мають бути додані всі документи, передбачені відповідним міжнародним договором, зокрема:

- рішення іноземного суду або його засвідчена копія та офіційний документ про те, що рішення набрало законної сили і підлягає виконанню, або про те, що воно підлягає виконанню до набрання законної сили (якщо цього не видно з самого рішення), а також належно засвідчені оригінал арбітражного рішення або його копія, а якщо цього вимагає відповідний міжнародний договір, - і офіційний документ про те, що воно набрало законної сили;

- документ, із якого видно, що сторона, проти якої постановлено рішення і яка не брала участі у процесі, була в належному порядку і своєчасно викликана в суд, а в разі її

процесуальної недієздатності була належним чином представлена (мала уповноваженого представника). Виклик у судове засідання може підтверджуватись оригіналом або засвідченою копією документа, за допомогою якого мав здійснюватися виклик згідно з міжнародним договором або законодавством держави, де розглядалася справа;

- документ, що підтверджує часткове виконання рішення на час його пересилання, а згідно з київською Угодою - ще й виконавчий документ.

Відповідно до ст. 8 Київської Угоди, до учасниць якої належать, в тому числі, Російська Федерація та Україна: виконання рішення відбувається за клопотанням заінтересованої Сторони. До клопотання додаються: належним чином завірена копія рішення, про примусове виконання якого порушене клопотання; офіційний документ про те, що рішення набуло чинності, якщо це не випливає з тексту самого рішення; докази про повідомлення іншої Сторони про процес; виконавчий документ.

Цим спростовуються доводи апеляційної скарги АТ «Лебединський ГЗК» щодо правової необовязковості долучення до клопотання виконавчого документу для розгляду питання по суті.

Відповідно до ч. 4 ст. 394 ЦПК України суд, встановивши, що клопотання і документи, що додаються до нього, не оформлено відповідно до вимог, передбачених цією главою, або до клопотання не додано всі перелічені документи, залишає його без розгляду та повертає клопотання разом з документами, що додано до нього, особі, що його подала.

Клопотання АТ «Лебединський ГЗК» про надання дозволу на примусове виконання рішення МКАС, як правильно виявив суд першої інстанції, було подане з порушенням наведених вище норм щодо його оформлення, оскільки до пакету документів не був долучений виконавчий лист, про що за обовязкове визначила Київська Угода, в якій Російська Федерація є державою-учасницею міжнародного договору, за яким Україна взяла на себе обов'язок про визнання і виконання судових рішень іншої договірної сторони.

Дані обставини унеможливили розгляд по суті згідно із ст. 395 ЦПК України питання щодо визнання - надання юрисдикційному акту іноземної держави сили і значення рішення вітчизняного суду.

Відтак, колегія суддів не може погодитись із доводами апеляційної скарги стягувача, що стверджує про надання повного необхідного пакету документів для вирішення постановленого перед судом питання визнання рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду і надання дозволу на його примусове виконання на території України.

Згідно із розясненнями, які містяться в п. 11 постанови Пленуму Верховного Суду України № 12 міжнародні договори України про правову допомогу не виключають для суду, що має розглядати клопотання, можливості уточнити дані, необхідні для вирішення останнього.

Як вбачається з матеріалів справи, попереднє аналогічне клопотання АТ «Лебединський ГЗК» про визнання й виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу від 17.03.2014р. за ухвалою Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області від 12.09.2016 року (а.с. 12-13). було повернуто заявникові з мотивів також недолучення виконавчого листа до пакету документів.

Цей недолік не був усунутий заявником і при повторному поданні 16.03.2017р. такого ж клопотання про визнання й виконання того ж самого рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду від 17.03.2014р. (а.с. 1-5) .

За змістом абз. 3 п. 11 постанови Пленуму Верховного Суду України № 12 у тому ж разі, коли недоліки клопотання не можуть бути усунені шляхом уточнення, суд на підставі п.1 ст.136 ЦПК ухвалою відмовляє в його прийнятті і повертає заявникові, оскільки не оформлене належним чином клопотання не підлягає судовому розгляду.

Відтак, суд першої інстанції, у звязку з неусуненням вищевказаного недоліку, правильно ухвалив процесуальне рішення про залишення клопотання без розгляду, що ґрунтується на вимогах ч. 4 ст. 394 ЦПК України.

В апеляційній скарзі стягувач наголошує на неможливості отримання виконавчого документу на території, де ухвалювалось рішення міжнародного арбітражу.

Однак, АТ «Лебединський ГЗК», повторно звертаючись із цим клопотанням, не надав доказів відмови національних судів на території розташування стягувача щодо відмови у видачі такого виконавчого листа стягувачеві в порядку провадження у справах, повязаних з виконанням арбітражними судами функцій сприяння і контролю у відношенні третейських судів або загальними положеннями провадження по справах, повязаних з виконанням судових актів арбітражних судів в

Арбітражно-процесуальному кодексі РФ (глава 30, розділ VII), на який посилається стягувач у змісті апеляційної скарги.

Оскільки на даній процесуальній стадії суд першої інстанції вирішував тільки питання про достатність поданих документів для подальшого розгляду питання про визнання рішення міжнародного комерційного арбітражу, то доводи апеляційної скарги щодо відсутності підстав для відмови у визнані і примусовому виконанні такого рішення, знаходяться поза форматом оскаржуваної процесуальної ухвали в порядку ч. 4 ст. 394 ЦПК України щодо залишення клопотання без розгляду: на даній стадії судочинства суд не вирішує питання щодо правомочності суду, набрання рішенням законної сили, повідомлення належним чином і своєчасно боржника, який не брав участі у процесі, про час і місце розгляду справи, наявності або відсутності інших умов, від яких залежать наслідки вирішення клопотання по суті. Така ухвала не є перешкодою для подальшого звернення заявника з аналогічним клопотанням з усуненням виявленого браку необхідних документів.

Посилання суду на положення Мінської Конвенції, укладеної між державами членами Співдружності Незалежних Держав «Про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах», ратифіковану Україною 22.01.1993р., не призвело до неправильного вирішення питання про прийняття до розгляду по суті клопотання про визнання й примусове виконання рішення іноземного комерційного арбітражу.

Відповідно до п. 1 ст. 312 ЦПК України, розглянувши скаргу на ухвалу суду першої інстанції, апеляційний суд відхиляє скаргу і залишає ухвалу без змін, якщо судом першої інстанції постановлено ухвалу з додержанням вимог закону.

За таких обставин, колегія суддів вважає, що апеляційна скарга підлягає відхиленню, а ухвала суду, як така, що постановлена з дотриманням порядку, встановленого процесуальним законом, - залишенню без змін.

Керуючись п. 1 ч. 2 ст. 307, п. 1 ч. 1 ст. 312 ЦПК України, колегія суддів,

У Х В А Л И Л А:

Апеляційну скаргу Акціонерного товариства «Лебединський ГЗК» відхилити.

Ухвалу Іллічівського районного суду міста Маріуполя Донецької області від 06 липня 2017 року залишити без змін.

Ухвала може бути оскаржена шляхом подання касаційної скарги протягом двадцяти днів безпосередньо до суду касаційної інстанції.

Головуючий С.А.Попова

Судді В.М.Барков

ОСОБА_2